

САРҲИСОБ

ЯКУН ВА РЕЖАЛАР

Халқимизда, йил-йилга ўхшамас, деган ажойиб нақл бор. Буни ҳар томонлама кенг маънода қабул қилиш, тушуниш, мушоҳада қилиш мумкин. Бутун бир давлат мисолида сўз борганда эса бу нақлга шу юртнинг ободлиги, аҳолисининг ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан бекамў-кўстлигига қараб баҳо берилади. Фикримизни мухтасар қилиб, муддаога кўчадиган бўлсак, давлатимизни ана шундай тонфага тўла жавоб берадиган давлатлар қаторига бемалол қўшиш мумкин. Зеро, жаҳон рейтингларида Ўзбекистоннинг энг тез ривожланаётган давлатлар орасида 5 ўринни банд этганининг ўзи ҳам фикримиз исботидир. Бу ҳақда Юртбошимиз Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йилда мамлакатни иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ҳамда 2015 йилга мўлжалланган устувор вазифаларга бағишлаб ўтказилган йиғилишида ҳам алоҳида тўхталиб ўтдилар.

Иқтисодиётимизнинг барча тармоқлари сингари мамлакатимизда стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш тизими йилдан-йилга ривож топиб бормоқда. Аслида махсулот сифатини таъминлаш, истеъмолчи талабига мос, ҳар томонлама қулай, хавфсиз товарлар ишлаб чиқариш доимо долзарб аҳамият касб этиб келган. Республикаимизда фаолият кўрсатаётган маҳаллий ва қўшма корхоналар, тадбиркорлик субъектларида тайёрланиб, ички ва ташқи бозорга етказиб берилаётган махсулотлар сифатини бир маромда таъминлаш «Ўзстандарт» агентлиги ва унинг тармоқ ташкилотлари олдида ҳам етарли масъулият юклайди. Айниқса, махсулотларни жаҳон стандартлари талаблари даражасида ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш мақсадида корхоналарда сифатни бошқариш тизимларининг жорий этилаётгани иқтисодиётимиз ривожига муҳим омил бўлмоқда. Президентимизнинг корхоналарда сифатни бошқариш тизимларини жорий этиш тўғрисидаги Қарори асосида ишлаб чиқилган жадвалга кўра 2015 йил учун тасдиқланган тармоқ жадвалига киритилган 748та корхонада сифатни бошқариш тизими жорий этилиб, сертификатлаштирилди

ва бу борада белгиланган кўрсаткичлар тўлиқ бажарилди. Натижада, Давлат реестрига киритилган корхоналар сони 2227тага етказилиб, 2323та мувофиқлик сертификати расмийлаштирилди. Агентлик томонидан «Электрон ҳукумат» тизимини ривожлантириш маркази билан биргаликда 2015 йил 11 февралда Интерактив давлат хизматлари кўрсатиш ягона портали (ЕПИГУ) орқали «Ариза бериш ва менежмент тизими мувофиқлик сертификатини олиш» интерактив хизмати амалга оширилгани алоҳида аҳамиятга эгадир. Айнан ана шулар тўғрисида «Ўзстандарт» агентлигининг 2015 йил якунларига бағишлаб ўтказилган йиғилишида ҳам батафсил тўхталиб ўтилди.

Йиғилишда агентлик тизими корхоналари томонидан ўтган йили бажарилган ишлар ҳажми 52,8 млрд. сўмни ташкил этиб, бу 2014 йилнинг шу даврига нисбатан таққосланганда 25,4 фоиз ўсишга эришилгани, 139575та мувофиқлик сертификати расмийлаштирилгани (шундан ҳудудий ССМлар 52778та сертификат, жумладан 5742таси тан олиш ва 528таси декларациялаш йўли билан) таъкидлаб ўтилди. Шунингдек, 17та сертификатлаштириш идораси, 80та синов лабораторияси, 16та метрология хизматлари кўрсатиш, 5та сифат тизимларини сертификатлаштириш идораси ҳамда 7та инспекция идораси аккредитация қилинган ҳолда 296та мувофиқликни баҳолаш идораларида инспекция назорати ўтказилди.

Ўтган йил мобайнида 2 млн. 23 минг 395 донга ўлчов воситалари киёсланган бўлиб, улардан 9050 донаси қўллашга яроқсиз деб топилди ва уларнинг қўлланилиши тўхтатилгани ҳам соҳа ходимларининг самарали ишидан далолат беради. Агентлик қошида ташкил этилган махсулотларни экспорт қилишга кўмаклашиш Бюроси томонидан 2015 йил давомида 1539та корхона ва тадбиркорлик субъектларига уларнинг мурожаати бўйича кон-

сультатив хизматлар кўрсатилгани ҳам юртимизда экспорт салоҳияти ошишига қўшилган ҳисса бўлди, дейиш мумкин. Шу билан бирга тасдиқланган режага мувофиқ 128та ҳўжалик юритувчи субъектда давлат назорати ўтказилиб, 225 турдаги маҳсулот ҳамда 19187та ўлчов воситалари текширилиб, ўлчов воситаларининг 1043 донаси истеъмолга яроқсиз деб топилди. Нажижада 148 нафар шахс маъмурий жавобгарликка тортилиб, уларга нисбатан 28832.7 минг сўм жарима қўлланилгани тўғрисида ҳам йнгилишда сўз борди.

Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарори ҳамда “Ўзстандарт” агентлигининг 2015 йил 23 октябрдаги 574-сонли бўйруғи ижросини таъминлаш мақсадида “Ўзстандарт” агентлиги минтакавий марказларининг синов лабораторияларини халқаро даражада аккредитациядан ўтказиш бўйича Республика ССМ ДК қошидаги электротехника синов лабораторияси, Тошкент шаҳар ССМ ДК қошидаги кимё-биология лабораторияси ҳамда Қашқадарё ССМ ДК қошидаги қурилиш маҳсулотларини синов лабораториясини халқаро аккредитациядан ўтказиш бўйича ҳаракат дастури ишлаб чиқилиб тасдиқланди.

2015 йилда жами 1999та норматив ҳужжат ва уларга киритилган ўзгартиришлар давлат рўйхатига олиниши ҳисобига агентликнинг норматив ҳужжатлар давлат фонди 1106та ГОСТ Р, 1363та ГОСТ ва 399та ИСО, жами 2868та янги норматив ҳужжатлар билан тўлдирилди. Техник регламентларни ишлаб чиқиш дастурига асосан 3та умумий техник регламент тасдиқланди, 5та умумий техник регламент Вазирлар Маҳкамасига тасдиқлаш учун киритилди ва жами қабул қилинган техник регламентлар сони 10 тага етказилди.

Йнгилишда ўтган йил мобайнида амалга оширилган ишлар билан бир қаторда айрим камчиликларга йўл қўйилгани ҳам айтиб ўтилди. Жумладан, Қорақалпоғистон СМБ томонидан ўтказилган инспекция назорати далолатномасида дастурда белгиланган барча талабларнинг лаборатория томонидан бажарилиши ёритилмагани, 3та лабораториянинг инспекция назорати далолатномаси ва номувофиқлик баённомаси бир хил (шаблон сифатида) расмийлаштирилгани, Тошкент вилояти СМБ томонидан ўтказилган инспекция назорати далолатномасида дастурда белгиланган барча талабларнинг калибрлаш лабораториялари томонидан бажарилиши тўлиқ ёритилмагани, комиссия таркибига соҳа бўйича мутахассис жалб этилмагани сабабли лабораториялар учун белгиланган техник талаблар тўлиқ текширилмагани айтиб ўтилди. “Ўзстандарт” агентлигининг 2013 йил 26 январда бўлиб ўтган Ҳайъат йнгилишининг қарорига кўра ҳудудий СМБларда фаолият юритаётган давлат назоратчилари 2013 йилнинг 1 июлига қадар эксперт-аудитор унвонига эга бўлишлари учун аттестатланиши белгиланган бўлсада, афсуски бу вазифа Бухоро, Сурхондарё ва Сирдарё СМБлар томонидан ханузгача бажарилмаган. Сифат тизимларини жорий этиш бўйича Қорақалпоғистон, Андижон, Жиззах, Фарғона, Бекобод ва Чирчиқ марказлари томонидан оммавий ахборот воситалари орқали старлича чиқишлар амалга оширилмагани қайд этиб ўтилди. Агентлик ва унинг ҳудудий ташкилотлари томонидан истеъмолчилар ҳамда тадбиркорларнинг мурожаатларига алоҳида эътибор бериб келинмоқда. Биргина ўтган йил натижаларига кўра агентликка жисмоний ва юридик шахслардан 191та ёзма (ягона интерак-

тив давлат хизматлари порталидан 153та), 248та оғзаки ва ишонч телефонига 9 мартаба мурожаат бўлгани бунинг исботидир. Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари томонидан 2015 йилда тасдиқланган жисмоний ва юридик шахсларнинг сайёр қабул жадвалига асосан Қорақалпоғистон Республикасининг Қўнғирот, Хоразм вилоятининг Урганч, Андижон вилоятининг Хўжабод туманлари, Сирдарё, Гулистон, Когон, Кармана, Наманган, Самарқанд, Термиз, Жиззах, Чирчиқ, Ангрн, Фарғона, Қўқон шаҳарларида жисмоний ва юридик шахслар учун агентликнинг сайёр қабуллари ташкил этилди.

Йнгилиш сўнггида амалга оширилган ишлар таҳлили ва 2016 йилда бажарилиши лозим бўлган тадбирлар юзасидан тегишли қарор қабул қилинди. Унга кўра бир ой муддатда агентлик тизимидаги барча корхона ва ташкилотларда расмий веб-сайтлар мавжудлиги ва ушбу веб-сайтларни замон талабларига жавоб бериши ёки бермаслиги юзасидан таҳлил ўтказиш, 2016 йил якунига қадар эса “ШКМ” ДК билан биргаликда расмий веб-сайтларни замон талаблари даражасида янгилаш чоралари кўрилиши, расмий веб-сайтда кўрсатилаётган хизматлар бўйича аризаларни он-лайн тарзда қабул қилиш механизми йўлга қўйилиши, шунингдек 2016 йилдан бошлаб агентлик тизимидаги барча корхона ва ташкилотлар томонидан жорий этиладиган ҳамда харид қилинадиган барча турдаги электрон дастурлар, оргтехника воситалари “ШКМ” ДК билан келишилган ҳолда амалга оширилиши кўрсатиб ўтилди. Бундан ташқари агентликнинг масъул ташкилотларига 10 кун муддатда 2015 йилнинг 1 декабрида Адлия вазирлигида рўйхатдан ўтказилган 2736-сонли “Маиший истеъмолчиларнинг электр энергиясини ҳисобга олиш приборларини киёслашдан ўтказиш тартиби тўғрисида”ги Низом талабларини тўлиқ ва сифатли бажарилишини таъминлаш мақсадида ҳудудларда семинарлар ташкил этиш режа-жадвали тасдиқлангани ва унга кўра тегишли тадбирларни амалга ошириш белгиланди.

Шунингдек йнгилиш сўнггида яна бир муҳим масала, яъни агентлик тизими ташкилотларини мутахассислар билан таъминлаш, улар билан ишлаш, малакасини ошириш ҳамда уларни жой-жойига қўйиш борасида муайян ишларни йўлга қўйиш ҳақида тўхталиб ўтилди.

Материал «Ўзстандарт» агентлиги мабуот хизмати билан ҳамкорликда тайёрланди.

